

Dėl statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“ pakeitimo projektas

LNTPA siūlymai ir progresas

Dėl projektinių pasiūlymų sprendinių keitimo

STR Statinio projektavimas pakeitimo 1.23 punkte, kuriuo keičiama reglamento 42 punkto antroji pastraipa, numato, kad: „~~Kai po statybą leidžiančio dokumento išdavimo turint statybą leidžiantį dokumentą keičiami Statybos įstatymo 2 straipsnio 11 dalyje nurodyti esminiai projekto sprendiniai, ir norint tęsti statybą prieš teikiant pranešimą apie statybos pradžią privaloma parengti naujos laidos projektą ir gauti naują statybą leidžiantį dokumentą [5.39], turi būti rengiamas naujos laidos projektas. Kai po statybą leidžiančio dokumento išdavimo keičiami Statybos įstatymo 2 straipsnio 11 dalyje nurodyti esminiai projekto sprendiniai ir norint tęsti statybą neprivaloma gauti naujo naują statybą leidžiančio dokumento leidžiantį dokumentą neprivaloma [5.39], taip pat kai keičiami neesminiai projekto sprendiniai, išskyrus projektinius pasiūlymus, prieš teikiant pranešimą apie statybos pradžią, turi būti rengiamas naujos laidos projekto sprendinių dokumentas (-ai).~~“

[Projekto nuoroda](#)

Isigalioja nuo 2024-11-01

LNTPA siūlymai

Vertinant nurodytą STR Statinio projektavimas pakeitimo formuluotę, LNTPA vertinimu, nėra aišku, kokiais atvejais bei kokius projektinių pasiūlymų sprendinius keičiant bus reikalinga gauti naują statybą leidžiantį dokumentą, o kokiais atvejais pakaks išleisti naują projekto laidą. Pavyzdžiui, jeigu po statybą leidžiančio dokumento išdavimo yra reikalinga keisti prisijungimo prie komunikacijų sąlygas, kurios yra vienas iš projektinių pasiūlymų, pagal kuriuos išduodamas statybą leidžiantis dokumentas, sudėties dokumentų, bet dėl to nekeičiami esminiai projekto sprendiniai, ar tai bus laikytina projektinių pasiūlymų keitimu, sąlygojančiu naujo statybą leidžiančio dokumento poreikį? Arba, jeigu vietoje planuotų stiklinių balkonų tvorelių, jos keičiamos metalinėmis, ar tai bus laikoma statinio išvaizdos keitimu, sąlygosiančiu naujo statybą leidžiančio dokumento poreikį?

Atsižvelgiant į tai, LNTPA siūlo patikslinti formuluotę ir numatyti, kad tuo atveju, jeigu rengiant techninį darbo projektą yra pakeičiami projektinių pasiūlymų sprendiniai ar projektinius pasiūlymus sudarantys dokumentai, tačiau nėra keičiami esminiai projekto sprendiniai, naujo statybą leidžiančio dokumento gauti nereikia. Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad Statybos įstatymo pakeitimas numato, jog nuo lapkričio 1 d. statinio išvaizda bus laikoma esminiu projekto sprendiniu, LNTPA siūlo aiškiai numatyti, kas bus laikoma statinio išvaizdos pakeitimu, sąlygosiančiu naujo statybą leidžiančio dokumento poreikį. Siūlytina numatyti, kad vertinimą, ar atitinkamu atveju keičiama statinio išvaizda sąlygoja naujo statybą leidžiančio dokumento poreikį, turėtų atlikti projekto vadovas ir/ar projekto architektas.

Atsižvelgta

Patikslinta 42 punktas, 43 punktas ir reglamentas papildytas 43(1) ir 43(2) punktais

Patikslintas 42 punktas:

„42. Jeigu išdavus statybą leidžiantį dokumentą atliekami Statybos įstatymo 2 straipsnio 11 dalyje nurodyti esminių statinio projekto sprendinių keitimai ir vadovaujantis Statybos įstatymo 27 straipsnio 33 dalimi reikia gauti naują statybą leidžiantį dokumentą:

42.1. naujos laidos projektas turi būti rengiamas ir naujas statybą leidžiantis dokumentas turi būti gautas iki pranešimo apie statybos pradžią (kai keitimai atliekami techninio darbo projekto rengimo metu iki teisės pradėti statybos darbus įgijimo);

42.2. prieš vykdant arba tęsiant tokio statinio statybos darbus turi būti rengiamas naujos laidos projektas, gautas naujas statybą leidžiantis dokumentas, statinio projekto pakeitimai turi būti užregistruoti Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ (kai keitimai atliekami po statybos darbų pradžios) [5.39].“

Patikslintas 43 punktas:

„43. Jeigu išdavus statybą leidžiantį dokumentą atliekami Statybos įstatymo 27 straipsnio 33 dalyje nurodyti esminių statinio projekto sprendinių keitimai ir vadovaujantis Statybos įstatymo 27 straipsnio 33 dalimi nereikia gauti naujo statybą leidžiančio dokumento:

43.1 naujos laidos projektas turi būti parengtas iki pranešimo apie statybos pradžią, statinio projekto pakeitimus (naujos laidos projektą) būtina užregistruoti Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ (kai keitimai atliekami techninio darbo projekto rengimo metu iki teisės pradėti statybos darbus įgijimo);

43.2 prieš vykdant arba tęsiant tokio statinio statybos darbus, turi būti rengiamas naujos laidos projektas, pakeistas projektas turi būti patvirtintas, turi būti atlikta pakeisto techninio darbo projekto ekspertizė, kai ji privaloma, statinio projekto pakeitimai turi būti užregistruoti Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ (kai keitimai atliekami po statybos darbų pradžios).

Papildyta naujais punktais:

„43(1) Jeigu pradėjus statybos darbus atliekami neesminiai statinio projekto sprendinių keitimai, turi būti rengiamas naujos laidos projekto sprendinių dokumentas (-ai) (išskyrus projektinius pasiūlymus, pagal kuriuos yra gautas statybą leidžiantis dokumentas).

43(2). Esminiu statinio išvaizdos keitimu laikoma:

43(2).1. Statybos metu keičiant projektinius sprendinius esminiu statinio išvaizdos keitimu laikoma:

43(2).1.1. fasadų dangos įrengimas, keitimas (keičiant spalvą (spalvas) ir (ar) dangos tipą(tipus) projektiniuose pasiūlymuose nenumatyta (nenumatytas, nenumatytus)), dažymas (keičiant spalvą (spalvas) projektiniuose pasiūlymuose nenumatyta (nenumatytas);

43(2).1.2. šlaitinio stogo dangos keitimas (keičiant spalvą (spalvas) ir (ar) dangos tipą(tipus) projektiniuose pasiūlymuose nenumatyta (nenumatytas, nenumatytus)), dažymas (keičiant spalvą (spalvas) projektiniuose pasiūlymuose nenumatyta (nenumatytas).

43(2).2. Atliekant ypatingojo ar neypatingojo statinio remontą konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, kultūros paveldo objekto teritorijoje ar kultūros paveldo vietovėje, esminiu statinio išvaizdos keitimu laikoma:

43(2).2.1. balkonų, lodžių įstiklinimas;

43(2).2.3. fasado elementų keitimas (keičiant spalvą, matmenis, suskaidymą), naujų įrengimas;

43(2).2.4. esamų angų nuo 0,2 kv. m ir didesnio ploto pastato fasade užtaisymas;

43(2).2.5. šlaitinio stogo dangos keitimas (keičiant spalvą ir (ar) dangos tipą), dažymas (keičiant spalvą), stoglangių įrengimas ant šlaitinio stogo, keitimas (keičiant spalvą, matmenis, suskaidymą);

43(2).2.6. fasadų dangos įrengimas, keitimas (keičiant spalvą ir (ar) dangos tipą), dažymas (keičiant spalvą);

43(2).2.7. didesnės kaip 0,01 m³ tūrio įvairios įrangos, inžinerinių sistemų ar konstrukcijų tvirtinimas ant pastato fasado ar šlaitinio stogo; įvairios įrangos, inžinerinių sistemų ar konstrukcijų, iškylančių daugiau kaip 1 m virš pastato plokščiojo stogo parapeto, tvirtinimas ant pastato plokščiojo stogo;

43(2).2.8. Kultūros vertybių registre nurodytų kultūros paveldo statinio vertingųjų savybių keitimas.“

Dėl techninio darbo projekto sprendinių keitimo suderinimo su rangovu

STR Statinio projektavimas pakeitimo 1.26 punkte, kuriuo keičiamas reglamento 47 punktą, numatoma: „*Darbo Techninio darbo projekto sprendinių keitimai, papildymai ar taisymai turi būti suderinti su rangovu ir reglamento 43 ir 44 punktuose nustatyta tvarka jiems turi pritarti statytojas.*“

[Projekto nuoroda](#)

Įsigaliojimo 2024-11-01

LNTPA siūlymai

LNTPA vertinimu, tokio pobūdžio nuostata, pakeitus projektavimo etapus, yra perteklinė ir nepagrįstai ribojanti statytojo teises. Įprasta praktika, kad darbo projektus rengia patys rangovai, patys siūlydami užsakovams techninio projekto įgyvendinimo galimybes, medžiagų, gaminių pakeitimus, siekiant optimizuoti ar pagerinti sprendinius. Tokio rangovo pritarimo būtinumas buvo sąlygotas darbo projekto sprendinių apimties ir specifikos. Tuo tarpu, rengiant projektą vienu etapu – techninį darbo projektą – rangovo pritarimas sprendiniams, apimantiems techninio projekto sprendinius, taptų ribojantis statytoją, kuris yra projekto šeimininkas. Pavyzdžiui, statytojui nusprendus sumažinti statomo pastato aukštų skaičių, prieš keičiant dokumentaciją statytojas dar turėtų gauti rangovo pritarimą. Atsižvelgiant į tai, siūlytina prievolės gauti rangovo pritarimą atsisakyti. Kadangi, kiekvieno statinio statybos darbus prižiūri techninis prižiūrėtojas, manytina, kad pakaktų apie pakeitimus tik informuoti techninį prižiūrėtoją, kuris, atkreipęs dėmesį į pakeitimus, atitinkamai prižiūrėtų po pakeitimų atliekamus statybos darbus.

Atsižvelgta

Pakeičiamas 47 punktą
„47. Darbo projekto sprendinių keitimai, papildymai ar taisymai turi būti suderinti su rangovu ir reglamento 43 ir 44 punktuose nustatyta tvarka jiems turi pritarti statytojas.“
Kai po BEOS projekto suderinimo, nurodyto teisės akte [5.19], keičiami, papildomi, taisomi BEOS projekto saugai svarbių konstrukcijų, sistemų ir komponentų (toliau – SS KSK) sprendiniai, privaloma vadovautis šio reglamento reikalavimais ir Branduolinės saugos reikalavimais BSR-1.8.2-2015 „Branduolinės energetikos objekto modifikacijų kategorijos ir modifikacijų atlikimo tvarkos aprašas“ [5.29].“

Dėl butų ir kitų patalpų savininkų informavimo

STR Statinio projektavimas pakeitimo 1.33 punkte, kuriuo keičiamas reglamento 61 punktas, įtvirtinta, kad: „<...> **jei į planuojamo statyti objekto žemės sklypą ir (ar) kaimyninį žemės sklypą patenka gyvenamosios paskirties daugiabutis pastatas, informuojama daugiabučio gyvenamojo namo savininkų bendrija ar kitas bendrojo naudojimo objektų valdytojas, kuris apie tai per 5 darbo dienas raštu praneša butų ir kitų patalpų savininkams. <...>“.**

[Projekto nuoroda](#)

Įsigalioja nuo 2024-11-01

LNTPA siūlymai

Vertintina, kad reikalavimų, kurių įgyvendinimas priklauso nuo trečiųjų asmenų prievolių įvykdymo, įtvirtinimas, galimai sukurs pagrindus pripažinti, kad viešinimo procedūros buvo atliktos netinkamai. Kokios pasekmės atsirastų, jeigu bendrojo naudojimo valdytojas gyventojų neinformuos? Ar administratoriui neinformavus gyventojų, nors jis tokį pranešimą bus gavęs, viešinimo procedūros būtų laikomos atliktomis tinkamai? Kokiu būdu, statytojas galėtų valdyti tokio pobūdžio rizikas? Kaip reikėtų priversti bendrojo naudojimo objektų valdytoją informuoti gyventojus?

Manytina, kad tokio pobūdžio prievolių reikėtų atsisakyti, taip nesukuriant formalių pagrindų viešinimo procedūrų kartojimui ir statybą leidžiančio dokumento išdavimo terminų prailginimui.

„61. Savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, patikrina, ar su prašymu ir projektiniais pasiūlymais pateikti visi privalomi dokumentai, išvardyti šio reglamento 13 priedo 9 61(2) punkte, ir per 3 darbo dienas nuo jų gavimo dienos paskelbia IS „Infostatyba“ arba atmeta prašymą informuodamas statytoją apie trūkstamus dokumentus.

Savivaldybės interneto svetainės pirmajame puslapyje paskelbia (arba jame pateikia nuorodą į atitinkamą svetainės skiltį) projektinius pasiūlymus ir pranešimą. **Į savivaldybės interneto svetainę keliami projektiniai pasiūlymai ir pranešimas turi būti nuasmeninti: draudžiama skelbti vardą ir pavardę statytojo (užsakovo), kuris yra fizinis asmuo, kitų fizinių asmenų, išskyrus statinio projekto vadovą, statinio projekto dalių vadovus, statinio architektus, statinio projekto rengėjus, statinio projekto dalių rengėjus, asmenis, dalyvaujančius išduodant specialiuosius reikalavimus, prisijungimo prie inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų sąlygas, tikrinant statinio projektą. Draudžiama skelbti fizinių asmenų asmens kodą, gimimo datą, gyvenamąją vietą. Už IS „Infostatyba“ duomenų pateikimą be draudžiamų skelbti asmens duomenų atsako asmens, teikiantys skelbti duomenis (dokumentus).**

Visuomenė, sužinojusi apie numatomą statybą turi teisę Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ teikti siūlymus statytojui (užsakovui) iki viešo susirinkimo dėl projektinių pasiūlymų svarstymo.

Statytojas po pranešimo paskelbimo savivaldybės interneto svetainėje per 3 darbo dienas privalo įrengti žemės sklype ar bet kuriame viename žemės sklype, kai planuojama statyti keliuose žemės sklypuose, ar teritorijoje, kai žemės sklypas nesuformuotas, stendą su šiame punkte išvardinta informacija ir šią informaciją Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 9 straipsnyje nurodytais atvejais per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą,

Atsižvelgta

informacinę sistemą (toliau – E. pristatymo sistema) arba registruotais laiškais pateikti planuojamo statyti objekto žemės sklypo (-ų) ir kaimyninių (**susiekimo komunikacijų projektavimo atveju tik kaimyninių sklypų besiribojančių su planuojama statybos zona**) [5.22] žemės sklypų valdytojams, naudotojams, (**išskyrus statytoją) registruotiems Nekilnojamojo turto registre, daugiabučių gyvenamųjų namų bendrojo naudojimo objektų valdytojams jų deklaruotos gyvenamosios vietos ar Juridinių asmenų registre nurodytos buveinės adresais jei į planuojamo statyti objekto žemės sklypą ir (ar) kaimyninį žemės sklypą patenka gyvenamosios paskirties daugiabutis pastatas, informuojama daugiabučio gyvenamojo namo savininkų bendrija ar kitas bendrojo naudojimo objektų valdytojas.** Stendas turi būti pakankamo dydžio (ne mažesnio kaip 0,5 kv. m ploto), kad tilptų visa šiame punkte nurodyta informacija, nurodytos stendo įrengimo ir išmontavimo datos. Informacija stende turi būti pateikta aiškiai ir įskaitomai. Stendo vieta prie statybos objekto parenkama gerai matomoje vietoje (statybos sklypo ar teritorijos dalyje, besiribojančioje su statybos sklypo adrese nurodyta gatve), kad būtų užtikrintas projektinių pasiūlymų viešinimas ir visuomenės informavimas. Stendas turi būti pagamintas iš aplinkos poveikiui atsparių medžiagų. Stendas laikomas ne trumpiau kaip 10 darbo dienų nuo jo įrengimo. Stendo įrengti neprivaloma informuojant visuomenę apie parengtus statinių dalių paskirties keitimo projektinius pasiūlymus, – informacija pateikiama matomoje vietoje šalia statinio (prie pagrindinio įėjimo į pastatą ar skelbimų lentoje pastato viduje, ar pan.) ir laikoma ne trumpiau kaip 10 darbo dienų. **Stende skelbiama informacija:**

Dėl investicijų plano rengimo

LNTPA siūlo patikslinti STR Statinio projektavimas pakeitimo 1.51.2 punktą, kuriuo keičiamas reglamento 11 priedo 4 punktas, ir jį išdėstyti taip:

*„4. **Projektas Statinio projektas** rengiamas dviem etapais: **projektiniai pasiūlymai investicijų planas (ar investicijų projektas) ir techninis darbo projektas. Daugiabučio gyvenamojo namo atnaujinimo (modernizavimo) projekto rengimo atveju parengiamas investicijų planas (ar investicijų projektas).“***

[Projekto nuoroda](#)

Įsigalioja nuo 2024-11-01

Atsižvelgta

„4. **Projektas Statinio projektas** rengiamas dviem etapais: **projektiniai pasiūlymai investicijų planas (ar investicijų projektas)** ir techninis darbo projektas. **Daugiabučio gyvenamojo namo atnaujinimo (modernizavimo) projekto rengimo atveju prieš rengiant statinio projektą parengiamas investicijų planas (ar investicijų projektas), kuriuo vadovaujantis rengiamas statinio projektas.“**

Dėl pasiūlymų STR Statinio projektavimas pakeitimo 8 priedo nuostatomis

„2.1.6. prisijungimo sąlygos ir specialieji reikalavimai [5.1] (projekto vadovo parašu patvirtintos dokumentų kopijos be asmens duomenų) arba registracijos IS „Infostatyba“ numeris ir data, arba nuoroda į prisijungimo sąlygas ir specialiuosius reikalavimus, paskelbtus IS „Infostatyba“;“

„2.2.4. sklypo sutvarkymo (aplinkos tvarkymo, želdinimo) planas (M 1:200–1:500), kuriame nurodoma keliai, gatvės, šaligatviai, takai, stovėjimo aikštelės ir jų dangos, tvorų, atraminių sienelių, mažosios architektūros elementų vietos ir jų rūšys, vejų, želdinių, esamų saugotinių želdinių vietos, **leistini šalinti želdiniai** ir kitų aplinkotvarkos elementų sutartiniais ženklais nurodytos vietos, statinių išdėstymas ir jų sąrašas (eksplikacija), sutartiniai ženklai, kiti duomenys;“

LNTPA siūlymai

STR Statinio projektavimas 8 priedo 2.1.3.7.6 punkte numatyta, kad projektinių pasiūlymų sudėtine dalimi yra patalpų insoliacijos ir natūralaus apšvietimo lygiai ir rodikliai, jų norminių lygių užtikrinimo sprendiniai. Siūlytina įtvirtinti, kad tuo atveju, jeigu rengiant techninį darbo projektą yra keičiamas patalpų išplanavimas ir yra nurodomi nauji patalpų insoliacijos ir natūralaus apšvietimo lygiai ir rodikliai, jų norminių lygių užtikrinimo sprendiniai, prievolė pakeisti projektinius pasiūlymus ir gauti naują statybą leidžiantį dokumentą neatsiranda.

Atsižvelgta

2.1.6. prisijungimo sąlygos ir specialieji reikalavimai [5.1] (projekto vadovo parašu patvirtintos dokumento nuorašas be asmens duomenų) arba registracijos IS „Infostatyba“ numeris ir data, arba nuoroda į prisijungimo sąlygas ir specialiuosius reikalavimus, paskelbtus IS „Infostatyba“;
2.2.4. sklypo sutvarkymo (aplinkos tvarkymo, želdinimo) planas (M 1:200–1:500), kuriame nurodoma keliai, gatvės, šaligatviai, takai, stovėjimo aikštelės ir jų dangos, tvorų, atraminių sienelių, mažosios architektūros elementų vietos ir jų rūšys, projektuojamų naujų želdinių (medžių, krūmų) ir vejų, gėlynų projekto sprendiniais saugomų/šalinamų/persodinamų želdinių ir kitų aplinkotvarkos elementų sutartiniais ženklais nurodytos vietos ir kitų aplinkotvarkos elementų sutartiniais ženklais nurodytos vietos, statinių išdėstymas ir jų sąrašas (eksplikacija), sutartiniai ženklai, kiti duomenys;

Projekto nuoroda

Isigalioja nuo 2024-11-01

Dėl pasiūlymų STR Statinio projektavimas pakeitimo 9 priedo nuostatoms

LNTPA siūlymai

„5.6.2. teritorijų planavimo dokumento registracijos numeris ir data arba nuoroda į teritorijų planavimo dokumentą TPDRIS (ŽPDRIS). Jei teritorijų planavimo dokumentas nėra registruotas minėtose sistemose, pateikiamas teritorijų planavimo dokumento aiškinamasis raštas; teritorijų planavimo dokumento pagrindinis brėžinys arba ištrauka iš teritorijų planavimo dokumento pagrindinio brėžinio su pažymėta statybos vieta; teritorijų planavimo dokumentų patvirtinimo dokumentai (kai reikia);

5.6.3. prisijungimo sąlygos ir specialieji reikalavimai [5.1] arba registracijos IS „Infostatyba“ numeris ir data, arba nuoroda į prisijungimo sąlygas ir specialiuosius reikalavimus, paskelbtus IS „Infostatyba“;“

„5.6.6. savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo, atliekančio savivaldybės vyriausiojo architekto funkcijas, pritarimas projektiniams pasiūlymams (kai juos privaloma viešinti [5.1]); projektiniai pasiūlymai, kuriems pritarta (kai privaloma) statybą leidžiantis dokumentas (kai privalomas);“
Siekiant išvengti tų pačių brėžinių, informacijos dubliavimo visame techniniame darbo projekte, kuris yra teikiamas pilnas ekspertizei su visomis projekto dalimis, siūlytina bendrojoje dalyje brėžinių nenumatyti:

5.7. brėžiniai:

5.7.1. situacijos planas (M 1:1000–1:20 000);

5.7.2. sklypo planas (statinių išdėstymo planas ir jų sąrašas nurodant statybos rūšį) (M 1:500–1:1000);

5.7.3. sklypo vertikalusis planas (sklypo aukščių planas);

5.7.4. sklypo sutvarkymo (aplinkotvarkos) planas (M 1:200–1:500);

5.7.5. suvestinis sklypo inžinerinių tinklų planas (M 1:200–1:500);

5.7.6. už sklypo ribų esančių inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų;

5.7.7. pamatų schema ar planas, laikančiųjų konstrukcijų išdėstymo schema (ypatingųjų statinių projektuose);

5.7.8. gamybos ar kitos veiklos rūšies, projektuojamos statinyje, technologijos, jos ar statinio (jo inžinerinių sistemų) reikmes užtikrinančių technologijų (šilumos gamybos, šalčio gamybos, vandens ruošimo, nuotekų valymo ir pan.) technologinio proceso schemas (tik ypatingųjų statinių [5.21] ir statinių, įrašytų į valstybės investicijų programą) projektuose;

5.7.9. statinio (-ių) inžinerinių sistemų (vandentiekio, nuotekų šalinimo, šildymo, vėdinimo, oro kondicionavimo, dujų, elektros, nuotolinio ryšio, gaisro aptikimo ir signalizavimo, stacionariųjų gaisrų gesinimo, dūmų ir šilumos valdymo sistemų, buitinių atliekų šalinimo, liftų, kabamųjų platforminių įrenginių [5.49], kitų sistemų) funkcinės ir kitos schemas (tik ypatingųjų statinių [5.23] ir statinių, įrašytų į valstybės investicijų programą) projektuose. Atsižvelgiant į statinio specifiką, gali būti papildoma kitais brėžiniais arba kai kurie išvardinti brėžiniai neruošiami.“

Siūlytina atsisakyti toliau nurodomų reikalavimų projektuotojams, kurių jie pagal teisės aktais patvirtintas programas kvalifikacijai gauti neįgyja.

Manytina, kad toliau nurodomi reikalavimai patenka į rangovų darbų, prievolių apimtį, o ne projektuotojų, todėl turėtų būti pašalinami iš techninio darbo projekto sudėties. Galimai, atitinkami darbai, jų atlikimo būdai galėtų būti standartizuoti, kas sudarytų sąlygas nekopiijuoti tų pačių formuluočių iš vieno projekto į kitą:

„7.3.2. reikalavimai statybos darbams (sklypo paruošimui, žemės kasimui, užpylimui, tankinimui, lietaus vandens nuvedimui, privažiavimų ir aikštelių pagrindų ir dangų įrengimui, gruntinio vandens apsaugos nuo užteršimo priemonių įrengimui, apželdinimo ir kitiems darbams), leistini nuokrypiai, jų įvertinimo metodai ir rodikliai;

8.3.2. reikalavimai apdailos darbams: pastatų fasadų apdailai, išorinės reklamos įrengimui, architektūrinėms detalėms, pastatų patalpų vidaus apdailai, interjero darbams (kai numatyta sutartyje ar užduotyje), jų kokybės kontrolei (leistini nuokrypiai, jų įvertinimo metodai ir rodikliai); būtinieji reikalavimai daugiabučių gyvenamųjų namų vidaus apdailos darbams:

8.3.2.1. įstatyti langus, palanges ir jėjimų į patalpas duris;

8.3.2.2. patalpose, kuriose neprivaloma užbaigti apdailą, atitvarų paviršius parengti baigiamajam apdailos procesui (dažymui, plytelių ar tapetų klijavimui ir pan.);

8.3.2.3. patalpose, kuriose neprivaloma užbaigti apdailą, įrengti pagrindus grindų dangai;

8.3.2.4. įrengti funkcionuojančias ir atitinkančias nustatytus reikalavimus inžinerines sistemas;

8.3.2.5. užbaigti bendrojo naudojimo patalpų ir kitų bendrojo naudojimo objektų apdailą;

8.3.2.6. užbaigti socialinio būsto butų apdailą;

9.2.2. reikalavimai statybos (paruošimo, gamybos, montavimo) darbams:

9.2.2.1. statybos paruošimui, žemės darbams ir pamatų pagrindų įrengimui;

9.2.2.2. mūro, betono ir gelžbetonio, metalo, medžio darbams, surenkamųjų gaminių gamybai ir montavimui, gelžbetoninių konstrukcijų armavimui, suvirinimui, įrenginių arba technologinės įrangos montavimui, kitiems montavimo darbams, konstrukcijų apsaugai nuo korozijos (apsaugai nuo klimatologinio, cheminio, biologinio ir kito poveikio);

9.2.2.3. hidroizoliacijos ir šiltinimo, garso izoliavimo, grindų pasluoksnio įrengimo darbams;

9.2.2.4. deformacinių siūlių įrengimui;

9.2.2.5. statybos darbų kokybės kontrolei (leistini statybos darbų nuokrypiai ir jų įvertinimo metodai);

13.3.2. reikalavimai statybos (montavimo) darbams: įrenginių transportavimui į statybvieta, saugojimui, montavimui, atskirų įrenginių ir procesų išbandymui, jų kokybės kontrolei (taip pat leistini nuokrypiai, jų įvertinimo metodai ir rodikliai);

16.3.2. reikalavimai statybos (montavimo) darbams: paruošiamiesiems darbams, žemės kasimo, pagrindų įrengimo ir tankinimo, dangų, bortų, vandens nuvedimo, pratakų, kelio ženklų, dangų ženklinimo ir kitiems darbams, jų kokybės kontrolei (taip pat leistini nuokrypiai, jų įvertinimo metodai ir rodikliai);

20.3.2. statybos (montavimo) darbams: paruošiamiesiems, žemės kasimo, pagrindų paruošimo, vamzdinių ir įrenginių montavimo, išbandymo, antikorozinio padengimo, hidroizoliavimo, dažymo ir kitiems darbams, jų kokybės kontrolei (taip pat leistini nuokrypiai, jų įvertinimo metodai ir rodikliai);

21.3.2. statybos (montavimo) darbams (įrenginių, ortakių, šildymo prietaisų, vamzdinių, apsauginės ir uždamosios armatūros montavimui, triukšmo slopinimo, šiluminio izoliavimo, hermetizavimo, dažymo, išbandymo, kitiems darbams), jų kokybės kontrolei (taip pat leistini nuokrypiai ir jų įvertinimo metodai ir rodikliai);

25.3.2. reikalavimai statybos (montavimo) darbams: paruošiamiesiems, žemės kasimo, pagrindų įrengimo, vamzdinių, talpų ir įrenginių montavimo, išbandymo, antikorozinio padengimo, izoliavimo ir kitiems darbams, jų kokybės kontrolei (taip pat leistini nuokrypiai, įvertinimo metodai ir rodikliai);

27.3.2. pagrindiniai reikalavimai statybos (montavimo) darbams: paruošiamiesiems, žemės kasimo, pagrindų paruošimo, elektros tinklų tiesimo, elektrotechnikos įrenginių montavimo, išbandymo, apsaugos nuo mechaninių pažeidimų, antikorozinio padengimo, izoliavimo, kitiems darbams, jų kokybės kontrolei (taip pat leistini nuokrypiai, jų įvertinimo metodai ir rodikliai);

31.3.2. reikalavimai statybos (montavimo) darbams: vamzdinių klojimo, įrenginių, laidų montavimo, izoliavimo, išbandymo ir kitiems darbams, jų kokybės kontrolei (taip pat leistini nuokrypiai ir jų įvertinimo metodai ir rodikliai);

33.3.2. reikalavimai statybos (montavimo) darbams: lauko ir pastatų įrenginių, laidų montavimo, izoliavimo, kitiems darbams, jų kokybės kontrolei (taip pat leistini nuokrypiai, jų įvertinimo metodai ir rodikliai);

35.3.2. reikalavimai statybos (montavimo) darbams: automatizavimo skydų, matavimų ir kontrolės prietaisų, kabelių, laidų montavimo, izoliavimo, hermetizavimo, išbandymo, kitiems darbams, jų kokybės kontrolei (taip pat leistini nuokrypiai, jų įvertinimo metodai ir rodikliai);

39.3.2. reikalavimai statybos (montavimo) darbams: įrenginių montavimui, kontrolei, bandymams, sertifikavimui, atitikties įvertinimui, potencialiai pavojingų įrenginių registravimui, šilumos ir hidroizoliavimui, antikoroziniam padengimui, dažymui, suvirinimui ir kitiems darbams, jų kokybės kontrolei (tarp jų leistinų defektų lygmenys, leistini nuokrypiai, jų įvertinimo metodai), medžiagų, gaminių sertifikavimui ir atitikties deklaravimui.“

Dėl želdynų pagrindinių sprendinių projektiniuose pasiūlymuose

STR Statinio projektavimas pakeitimo 1.13 punkte, kuriuo keičiamas reglamento 24 punktą, numatoma: „<...> **Bendruoju atveju projektinių pasiūlymų sudedamosios dalys išdėstytos reglamento 8 priede, tačiau kiekvienu konkrečiu atveju techninio projekto projektinių pasiūlymų sudedamosios dalys nustatomos atsižvelgus į projektuojamo statinio specifiką. Projektinių pasiūlymų sudedamųjų dalių sprendiniuose nurodomi projektuojamo statinio architektūros, infrastruktūros, želdynų ir kiti pagrindiniai sprendiniai, pakankami statytojo sumanymui suprasti, statinių funkcijai ir paskirčiai pagrįsti, be vidinių pastato inžinerinių sistemų ir (ar) komunikacijų išdėstymo sprendinių, konkrečių techninių specifikacijų, detalių skaičiavimų ir juos pagrindžiančių schemų.<...>**“

[Projekto nuoroda](#)

Įsigalioja nuo 2024-11-01

LNTPA siūlymai

Vystant projektus, pastaruoju atveju dažni atvejai, kai gavus statybą leidžiantį dokumentą pastato statybai, kurio projektinėje dokumentacijoje buvo pažymėti šalintini želdiniai, vėliau nėra išduodamas leidimas juos pašalinti. Kaip žinia, tokios situacijos ypatingai dažnai pasitaiko Vilniaus miesto savivaldybėje. Atsižvelgiant į tai, LNTPA siūlo įtvirtinti nuostatas, kad projektiniuose pasiūlymuose nurodant želdynų sprendinius, būtų nurodomi šalinami želdynai, ir statybą leidžiančio dokumento statinio statybai išdavimas reikštų ir želdynų šalinimo leidimą. Manytina, kad prievolė gauti leidimą želdynų šalinimui po to, kai jau yra išduotas statybą leidžiantis dokumentas, kurio projektinių pasiūlymų dokumentacijoje būtų pažymėti šalinami želdynai, būtų perteklinė ir reikalavimas gauti leidimą želdynų šalinimui turėtų būti naikintinas.

Neatsižvelgta

Teisės normos turi derėti tarpusavyje, žemesnės teisinės galios teisės aktai neturi prieštarauti aukštesnės teisinės galios teisės aktams. Atsižvelgiant į tai ši pastaba bus vertinama rengiant Želdynų įstatymo pakeitimo projektą (nesutampa projektinių pasiūlymų ir želdynų šalinimo procedūrų terminai).

Dėl architektūros kūrinio autoriaus pritarimo techniniam darbo projektui

STR Statinio projektavimas pakeitimo 1.9 punkte, kuriuo keičiamas reglamento 10 punktą, numatoma: „*Jei **techninį darbo projektą rengia kitas projektuotojas, jis privalo paskirti projekto vadovą, įvykdyti patvirtinto patvirtintų projektinių pasiūlymų techninio projekto sprendinių (tarp jų – techninių specifikacijų) reikalavimus, techninio darbo projekte nurodyti projektinius pasiūlymus techninį projektą parengusį projektuotoją, ir jį (išskyrus reglamento 9.1 punkte nurodytus atvejus) informuoti techninį projektą parengusį projektuotoją apie techninio projekto projektinių pasiūlymų klaidas (kai jų yra), gauti architektūros kūrinio autoriaus pritarimą techniniam darbo projektui. Darbo–Techninio darbo projekto projektuotojas atsako už parengto techninio darbo projekto sprendinių kokybę ir jų atitiktį techninio projekto projektinių pasiūlymų sprendiniams.***“

Projektuotojas neatsako už reglamento 7.4 papunktyje nurodytų statytojo (užsakovo) pateiktų duomenų tikrumą.“

Projekto nuoroda

Isigalioja nuo 2024-11-01

LNTPA siūlymai

LNTPA vertinimu, prievolė gauti architektūros kūrinio autoriaus pritarimą techniniam darbo projektui sukels daugiau neapibrėžtumo ir neaiškumo, taip pat bus sukuriama situacija galimam kūrinio autoriaus piktnaudžiavimui, galimam siekiui nepagrįstai pasipelnyti, galimai šantažuoti nepatinkantį statytoją.

Praktikoje dažnai susiklosto situacijos, kai projektavimo procese dalyvauja ne vienas kūrinio autorius, ne vienas projektuotojas. Pavyzdžiui, projektinius pasiūlymus parengia vienas autorius, o techninį ir darbo projektą rengia kitas. Vadovaujantis LR Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymu, autorius yra kūrinių sukūręs fizinis asmuo (6 straipsnio 1 dalis). Pagal LR Civilinio kodekso 5.1. straipsnio 3 dalį, autorystė yra nepaveldima. Pavyzdžiui, galima situacija, kai projektinius pasiūlymus rengęs autorius techninio darbo projekto rengimo metu (jį jau rengia kitas autorius) miršta. Kadangi autorystė nepaveldima, tokiu atveju projektinius pasiūlymus rengusio autoriaus pritarimo techniniam darbo projektui nebus įmanoma gauti. Manytina, kad tokiais atvejais, praktikoje susiklostytų ydingos situacijos, kai statytojas būtų priverstas iš naujo rengti projektinius pasiūlymus, iš naujo gauti statybą leidžiantį dokumentą, t. y. iš naujo atliekamas viešinimas, savivaldybės dar kartą priverstos atlikti veiksmus viešinimo procedūrose, vėliau išduodant statybą leidžiantį dokumentą, dėl ko statybą leidžiančių dokumentų išdavimo terminai ne sutrumpėtų, ko yra siekiama Statybos įstatymo pakeitimu, o mažiausiai kelis kartus pailgėtų.

Papildomai pastebėtina, kad įtvirtinus tokius pakeitimus, statytojai galimai sieks pasitelkti tik jaunesnius architektus, taip sukuriant diskriminaciją, arba didesnes įmones, kuriose dirbs daugiau architektų, kurie galėtų greičiau ir paprasčiau pagal įmonės duomenų bazėje esantį projektą grįžti į pradines projektavimo stadijas, taip mažinant konkurenciją rinkoje.

Vertintina, kad techninio darbo projekto atitiktį projektiniams pasiūlymams turėtų įvertinti ir nuo jų nenukrypti techninio darbo projekto rengėjas ir pastarasis pasirašydamas projektą, patvirtina, kad nuo projektinių pasiūlymų nenukrypta, o papildomų pritarimų būtinumas yra perteklinis.

Be to, atkreiptinas dėmesys, kad pateikiamoje formuluotėje nėra aišku, per kiek laiko kūrinio autorius turėtų suderinti projektą, kokiais atvejais gali neduoti pritarimo. Tokiu būdu galimai susiklostytų situacijos, kad statytojas bus priverstas bėgioti ir ieškoti kūrinio autoriaus, nuolankiai prašyti, kad pastarasis pritartų techniniam darbo projektui, taip sukuriant galimybes kūrinių autorių piktnaudžiavimui, o nesusitarus ir sąlygoti pakartotinį statybą leidžiančio dokumento išdavimo procesą.

Atsižvelgiant į tai, LNTPA siūlo numatyti, kad tuo atveju, jei projekto rengimo sutartimi yra perduotos teisės į architektūros kūrinių statytojui, atskiras architektūros kūrinio autoriaus pritarimas techniniam darbo projektui nėra reikalingas. Tuo atveju, jeigu sutartimi teisės nėra perleistos ir būtų reikalingas atskiras architektūros kūrinio autoriaus pritarimas, siūlytina numatyti objektyvius ir konkrečius pagrindus, kuriems egzistuojant architektūros kūrinio autorius galėtų neišduoti pritarimo, tokiu būdu siekiant išvengti nepagrįsto piktnaudžiavimo.

Neatsižvelgta

Nurodytas pareigas reglamentuoja Statybos įstatymas, Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas, taip pat bendradarbiavimo tęstinumą galima užtikrinti sutartimis.